Gesetz-Sammlung

für die

Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW

dla

Państw Królestwa Pruskiego.

№ 16.

(Nr. 5223.) Gesetz, die Aufsicht der Bergbehörden über den Bergbau und das Verhältniß der Berg- und Hüttenarbeiter betreffend. Vom 21. Mai 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent,

verordnen, mit Zustimmung beider Häuser des Landtages, für den ganzen Umfang der Monarchie, mit Ausschluß der auf der linken Rheinseite belegenen Landestheile, was folgt:

§. 1.

Der Bergwerkseigenthümer ist bei dem unter der Aufsicht der Bergbehörde stehenden Bergbau der Einwirkung derselben auf die Gewinnung und Benutzung der Mineralien fortan nicht weiter unterworfen, als zur Wahrung der Nachhaltigkeit des Bergbaues, der Sicherheit der Baue, der Oberfläche im Interesse des Privat- und öffentlichen Verkehrs, des Lebens und der Gesundheit der Arbeiter nothwendig ist.

Die Genehmigung der hiernach von dem Bergwerkseigenthümer oder dessen Stellvertreter anzu-

(No. 5223.) Ustawa, tycząca się dozoru władz górniczych nad górnictwem i stosunku robotników górniczych i hutowych. Z dnia 21. Maja 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent,

stanowimy, z przyzwoleniem obu Domów Sejmu dla całego obszaru Monarchii, z wyłączeniem części kraju położonych na lewym brzegu Renu, co następuje:

§. 1.

Właściciel kopalni przy górnictwie zostającém pod dozorem władzy górniczéj nadal wpływowi takowéj na zyskanie i używanie minerałów nie jest więcéj uległym, jak do przestrzegania trwałości górnictwa, bezpieczności kopalni, przestrzeni na korzyść obrotu prywatnego i publicznego, życia i zdrowia robotników jest potrzebném.

Potwierdzenie przeto przez właściciela kopalni albo jego zastępcę ułożyć się mających

fertigenden Betriebspläne erfolgt durch die Bergbehörde.

§. 2.

Die Abschließung der Verträge zwischen dem Bergwerkseigenthümer und den Betriebsführern, den übrigen Grubenbeamten und Bergleuten ist nach näherer Bestimmung dieses Gesetzes lediglich dem freien Uebereinkommen derselben überlassen; eine Mitwirkung der Bergbehörde bei der Annahme und Entlassung der genannten Personen, sowie bei der Festsetzung und Zahlung des Schicht- und Gedingelohnes findet ferner nicht statt.

§. 3.

Die Bergbehörde bestätigt die von den Bergwerkseigenthümern für ihre Werke erlassenen Arbeitsordnungen.

§. 4.

Das Vertragsverhältniß zwischen dem Bergwerkseigenthümer und den Bergleuten kann, wenn nicht ein Anderes verabredet ist, durch eine, jedem Theile freistehende, vierzehn Tage vorher zu erklärende Kündigung aufgelöst werden.

§. 5.

Vor Ablauf der vertragsmäßigen Arbeitszeit und ohne vorhergegangene Aufkündigung können Bergleute entlassen werden:

1) wenn sie eines Diebstahls, einer Veruntreuung, eines liederlichen Lebenswandels, groben Ungehorsams oder beharrlicher Widerspenstigkeit sich schuldig machen;

2) wenn sie eine sicherheitspolizeiliche Strafvorschrift bei der Bergarbeit übertreten;

3) wenn sie sich Thätlichkeiten oder Schmähungen gegen den Bergwerkseigenthümer, dessen Stellvertreter oder die ihnen vorgesetzten Beamten erlauben;

planów obrotowych nastąpi przez władzę górniczą.

§. 2.

Zawieranie umów między właścicielem kopalni i prowadnikami procederu, innymi urzędnikami górniczemi i góralami jest według bliższego postanowienia niniejszéj ustawy li tylko dobréj ich woli pozostawioném; spółdziałanie władzy górniczéj przy przyjęciu i oddaleniu rzeczonych osób, jako też przy ustanowieniu i wypłacaniu myta i wynagrody szychtowéj i najemnéj nadal nie ma miejsca.

§. 3.

Władza górnicza potwierdza regulamina robocze wydane przez właścicieli kopalń dla takowych.

§. 4.

Stosunek umowy między właścicielem kopalni a góralami może, jeżeli co innego nie jest umówioném, przez dozwolone każdéj stronie, czternaście dni wprzódy oświadczyć się mające wypowiedzenie być rozwiązaném.

§. 5.

Przed upływém umówionego czasu roboczego i bez uprzedniego wypowiedzenia górale odprawieni być mogą:

1) jeżeli kradzieży, sprzeniewierzenia, niegodziwego życia, grubego nieposłuszeństwa albo trwałéj uporczywości się stają winnymi;

2) jeżeli przepis karny policyi bezpieczeństwa przy pracy górniczéj przekroczyli;

3) jeżeli sobie uczynkowości albo zelżenia przeciw właścicielowi górniczemu, jego zastępcy albo przełożonym urzędnikom pozwolili;

4) wenn sie zur Fortsetzung der Arbeit unfähig geworden oder mit einer ekelhaften Krankheit behaftet sind.

Inwiefern in den zu 4. gedachten Fällen dem Entlassenen ein Anspruch auf Entschädigung zustehe, ist nach dem besonderen Inhalte des Vertrages und nach den allgemeinen gesetzlichen Vorschriften zu beurtheilen.

Vor Ablauf der vertragsmäßigen Zeit und ohne vorhergegangene Aufkündigung können Bergleute die Arbeit verlassen:

1) wenn sie zur Fortsetzung der Arbeit unfähig werden;

2) wenn der Bergwerkseigenthümer oder dessen Vertreter sich thätlich an ihnen vergreift;

3) wenn er ihnen den versprochenen Lohn oder die sonstigen Gegenleistungen ohne genügende Veranlassung vorenthält.

§. 6.

Streitigkeiten der Bergwerkseigenthümer mit den Bergleuten, welche sich auf den Antritt, die Fortsetzung oder Aufhebung des Arbeitsverhältnisses oder auf die gegenseitigen Leistungen während der Dauer desselben, oder auf die Anwendung der Arbeitsordnungen (§. 3) beziehen, sind bei dem Berggeschworenen zur Entscheidung zu bringen.

Gegen die Entscheidung desselben, welche schriftlich erfolgen muß, steht den Betheiligten die Beschreitung des Rechtsweges binnen zehn Tagen präklusivischer Frist, vom Tage der Behändigung der Entscheidung an gerechnet, offen; die vorläufige, dem Berggeschworenen zustehende Vollstreckung wird dadurch nicht aufgehalten.

§. 7.

Der Bergwerkseigenthümer oder dessen Vertreter ist verpflichtet, dem abkehrenden Bergmanne ein Zeugniß über die Art und Dauer seiner Be-

4) jeżeli do dalszéj roboty się stali niezdolnymi albo jeźli mają obrzydliwą chorobę.

Jak dalece w przypadkach rzeczonych ad 4. odprawionemu pretensya o wynagrodzenie służy, według szczególnéj treści umowy i według powszechnych prawnych przepisów się ma uważać.

Przed upływém umówionego czasu i bez uprzedniego wypowiedzenia górale pracę opuścić mogą:

1) jeżeli do dalszéj pracy się staną niezdolnymi;

2) jeżeli właściciel kopalni albo jego zastępca uczynkowo ich znieważył;

3) jeżeli im umówione myto albo inne prestacye wzajemne bez dostatecznego powodu wstrzymuje.

§. 6.

Spory właścicieli kopalni z góralami, które się do rozpoczęcia dalszego ciągu albo ustania stosunku roboczego albo do wzajemnych prestacyi podczas trwania takowego albo do zastósowania regulaminów roboczych (§. 3.) odnoszą, u przysięgłego górniczego do decyzyi zaniesione być mają.

Przeciw decyzyi jego, która piśmiennie nastąpić musi, służy dotyczącemu droga prawa w przeciągu dziesięciu dni prekluzyinego terminu, od dnia wręczenia decyzyi rachując; tymczasowe do przysięgłego górniczego należące wykonanie przez to się nie wstrzymuje.

§. 7.

Właściciel kopalni albo jego zastępca jest obowiązany, idącemu góralowi świadectwo względem rodzaju i trwania jego zatrudnienia

schäftigung und auf Verlangen auch über seine Führung auszustellen, dessen Unterschrift die Polizeibehörde kosten- und stempelfrei zu beglaubigen hat.

Wird die Ausstellung des Zeugnisses verweigert, so fertigt die Polizeibehörde dasselbe auf Kosten des Verpflichteten aus und verfällt Letzterer außerdem in eine Geldbuße von Einem bis fünf Thalern.

Werden dem abkehrenden Bergmanne in dem Zeugnisse Beschuldigungen zur Last gelegt, welche seine fernere Beschäftigung hindern würden, so kann er auf Untersuchung bei dem Berggeschworenen antragen, welcher, wenn die Beschuldigung unbegründet befunden wird, unter dem Zeugnisse den Befund seiner Untersuchung zu vermerken hat.

§. 8.

Bergwerkseigenthümer oder deren Stellvertreter dürfen Arbeiter, von denen ihnen bekannt ist, daß sie schon früher beim Bergbau beschäftigt waren, nicht eher zur Bergarbeit annehmen, bis ihnen von denselben das Zeugniß des Bergwerks-Eigenthümers oder Stellvertreters, bei dem sie zuletzt in Arbeit gestanden, beziehungsweise das Zeugniß der Polizeibehörde (§. 7. Alinea 2.) vorgelegt ist. Zuwiderhandlungen gegen diese Vorschrift sind mit einer Geldbuße bis zu zehn Thalern oder im Unvermögensfalle mit verhältnißmäßiger Gefängnißstrafe zu ahnden.

§. 9.

Die Betriebsführer, sowie die als Steiger oder technische Aufseher anzustellenden Personen müssen der Bergbehörde ihre Qualifikation zu den ihnen zu übertragenden Geschäften nachweisen und dazu durch ein ihnen zu ertheilendes Attest für tüchtig anerkannt sein, bevor sie die Stelle übernehmen dürfen.

Wird die Leitung des Grubenbetriebes, oder eine Steiger- oder technische Aufseherstelle einer

i na żądanie również względem jego prowadzenia się wystawić, którego podpis władza policyina wolno od kosztów i stępla ma uwierzytelnić.

Jeżeli wystawienie świadectwa jest odmówionėm, natenczas władza policyina takowe na koszta obowiązanego wygotuje i ulega tenże ostatni prócz tego karze pieniężnėj jednego aż do pięciu talarów.

Jeżeli idącemu góralowi w świadectwie obwinienia są zarzucone, któreby dalszemu jego zatrudnieniu były na przeszkodzie, natenczas o badanie u przysięgłego górniczego wnosić może, który, jeżeli obwinienie jest uzasadnione, pod świadectwem rezultat swego badania zapisać powinien.

§. 8.

Właściciele kopalni albo ich zastępcy nie powinni robotników, o których im wiadomo, iż dawniėj już w górnictwie byli zatrudnieni, do pracy górniczėj prędzėj przyimować, dopóki im przez nich świadectwo właściciela kopalni albo zastępcy, u którego na ostatku byli w robocie, odnośnie świadectwo władzy policyinėj (§. 7. alinea 2.) nie jest przedłożonėm. Uczynki przeciwne tému przepisowi karą pieniężną aż do dziesięciu talarów albo w przypadku niemożności stosunkową karą więzienia karane być mają.

§. 9.

Prowadnicy procederu, nie mniėj, jako techniczni dozorcy ustanowić się mające osoby muszą władzy górniczėj swą kwalifikacyę do przeznaczonych sobie czynności udowodnić i do tego przez atest za zdolnych być uznanymi, nim miejsce to przyjąć mogą.

Jeżeli dozór nad procederem w kopalni albo miejsce technicznego dozorcy poleca się

Person übertragen, welche das erforderliche Qualifikationsattest nicht besitzt, so ist die Bergbehörde berechtigt, deren sofortige Entfernung zu verlangen und nöthigenfalls befugt, den betreffenden Betrieb so lange einzustellen, bis eine qualifizirte Person angestellt ist.

§. 10.

Bergwerkseigenthümer sind verpflichtet, die für sie beschäftigten Bergleute in baarem Gelde auszulohnen. Sie dürfen denselben keine Waaren kreditiren. Dagegen können den Bergleuten Wohnung, Feuerungsbedarf, Landnutzung, regelmäßige Beköstigung, sowie die zur Bergwerksarbeit erforderlichen Werkzeuge und Betriebsmaterialien unter Anrechnung bei der Lohnzahlung verabfolgt werden.

§. 11.

Die Bestimmungen des §. 10. finden auch Anwendung auf Familienglieder, Gehülfen, Beauftragte, Geschäftsführer, Faktoren und Aufseher der Bergwerkseigenthümer, sowie auf Gewerbetreibende, bei deren Geschäft eine der erwähnten Personen unmittelbar oder mittelbar betheiligt ist.

§. 12.

Bergleute, deren Forderungen den Vorschriften der §§. 10. und 11. zuwider anders, als durch Baarzahlung berichtigt sind, können zu jeder Zeit die Bezahlung ihrer Forderungen in baarem Gelde verlangen.

§. 13.

Verträge, welche den §§. 10. bis 12. zuwiderlaufen, sind nichtig.

Dasselbe gilt von Verabredungen zwischen Bergwerkseigenthümern oder ihnen gleichgestellten Personen einerseits und Bergleuten andererseits über die Entnehmung der Bedürfnisse dieser Letz-

osobie, która potrzebnego atestu kwalifikacyjnego nie posiada, natenczas władza górnicza jest uprawniona, ich bezwłocznego oddalenia żądać i w razie potrzeby upoważniona, dotyczący proceder tak długo wstrzymać, dopóki kwalifikowana osoba nie jest umieszczoną.

§. 10.

Właściciele kopalni są obowiązani, zatrudnionych górali gotowemi pieniędzmi wypłacać. Nie powinni im żadnych towarów kredytować. Przeciwnie zaś góralom mieszkanie, materyał na opał, używanie gruntu, regularne strawne, jako też do pracy górniczéj potrzebne narzędzia i materyały procederowe z porachowaniem przy zapłaceniu myta dane być mogą.

§. 11.

Postanowienia §. 10. znajdują również zastósowanie do członków familii, pomocników, mających polecenie, prowadników procederu, faktorów i dozorców właścicieli górniczych, jako też do procederujących, u których jedna z powyżéj rzeczonych osób pośrednio albo bezpośrednio ma udział.

§. 12.

Górale, których pretensye, wbrew przepisom §§. 10. i 11. inaczéj jak w gotowiźnie są zapłacone, mogą każdego czasu zapłaty swych pretensyi w gotowiźnie żądać.

§. 13.

Umowy przeciwne §§. 10. aż do 12. są nieważne.

Tożsamo ma ważność przy umowach między właścicielami kopalń albo im zarówno stojącym osobom z jednéj strony a góralami z innéj strony względem wybierania potrzebnych

teren aus gewissen Verkaufsstellen, sowie überhaupt über die Verwendung des Verdienstes derselben zu einem anderen Zwecke, als zur Betheiligung an Einrichtungen zur Verbesserung der Lage der Bergleute oder ihrer Familien (§. 10.).

§. 14.

Forderungen für Waaren, welche ungeachtet des Verbots den Arbeitern kreditirt worden sind, können von den Bergwerkseigenthümern und von den ihnen gleichgestellten Personen weder eingeklagt, noch durch Anrechnung oder sonst geltend gemacht werden, ohne Unterschied, ob sie zwischen den Betheiligten unmittelbar entstanden, oder mittelbar erworben sind, vielmehr fallen dergleichen Forderungen der Knappschafts-Vereinskasse zu, welcher das betreffende Werk angehört.

§. 15.

Uebertretungen der §§. 10. und 11. werden mit einer Geldbuße bis zu fünfhundert Thalern und im Unvermögensfalle mit verhältnißmäßiger Gefängnißstrafe bestraft. Im Wiederholungsfalle wird die Strafe verdoppelt. Jede rechtskräftige Verurtheilung wird auf Kosten des Verurtheilten durch das Amtsblatt und andere öffentliche Blätter derjenigen Kreise, in welchen derselbe und der betheiligte Bergmann ihren Wohnsitz haben, bekannt gemacht.

§. 16.

Bergwerkseigenthümer oder deren Stellvertreter, welche ihre Bergleute oder die Obrigkeit zu gewissen Handlungen oder Zugeständnissen dadurch zu bestimmen suchen, daß sie sich mit dem Eigenthümer eines anderen Bergwerks verabreden, den Bergwerksbetrieb einzustellen, oder die ihren Forderungen nicht nachgebenden Bergleute zu entlassen oder zurückzuweisen, imgleichen diejenigen, welche zu einer solchen Verabredung Andere auffordern, sollen mit Gefängniß bis zu Einem Jahre bestraft werden.

rzeczy przez tych ostatnich z pewnych miejsc sprzedaży, jako też w ogóle względem obrócenia zarobku na inny cel, jak do udziału przy urządzeniach do polepszenia położenia górali albo ich familii (§. 10.).

§. 14.

Należytości za towary, które mimo zakazu, robotnikom zostały kredytowane, przez właścicieli kopalń i zarówno im stojące osoby ani wyskarzone ani przez porachowanie albo w inny sposób dochodzone być nie mogą, bez różnicy, czy między interesentami bezpośrednio powstały albo pośrednio są nabyte, ale raczéj takie należytości spadają do kasy towarzystwa górali, do któréj dotyczące dzieło należy.

§. 15.

Przekroczenia §§. 10. i 11. karą pieniężną aż do pięciuset talarów a w przypadku niemożności stosunkową karą więzienia karane zostają. W przypadku powtórnego popełnienia kara się podwaja. Każdy prawomocny wyrok na koszta skazanego przez dziennik urzędowy i inne publiczne pisma tych obwodów, w których on i dotyczący góral swoje zamieszkanie mają, obwieszczonym zostaje.

§. 16.

Właściciele kopalni albo ich zastępcy, którzy swych górali albo władzę do pewnych uczynków albo koncessyi przez to nakłonić się usiłują, że się z właścicielem innéj kopalni umówią, aby proceder górniczy wstrzymać czyli zaniechać, albo górali oddalać albo odprawić, którzy na ich żądania nie przystają, również ci, którzy do takiéj umowy innych wzywają, więzieniem aż do jednego roku karani być mają.

§. 17.

Bergleute, welche entweder die Bergwerks-Eigenthümer, deren Stellvertreter oder die Obrigkeit zu gewissen Handlungen oder Zugeständnissen dadurch zu bestimmen suchen, daß sie die Einstellung der Arbeit oder die Verhinderung derselben bei einzelnen oder mehreren Bergwerken verabreden, oder zu einer solchen Verabredung Andere auffordern, sollen mit Gefängniß bis zu Einem Jahre bestraft werden.

§. 18.

Bergleute, welche ohne gesetzliche Gründe eigenmächtig die Arbeit verlassen, oder ihren Verrichtungen sich entziehen, oder sich groben Ungehorsams oder beharrlicher Widerspenstigkeit schuldig machen, sind mit Geldbuße bis zu zwanzig Thalern oder verhältnißmäßiger Gefängnißstrafe zu bestrafen.

§. 19.

Die auf Grund der §§. 7. 8. 15. und 18. festgesetzten Geldstrafen fließen zu der im §. 14. bezeichneten Knappschafts-Vereinskasse.

§. 20.

Auf das Dienstverhältniß der Arbeiter bei Hüttenwerken, welche unter der Aufsicht der Bergbehörden stehen, finden die §§. 2. bis 7. und 10. bis 19. dieses Gesetzes, bei Hüttenwerken, wo dies nicht der Fall, die Bestimmungen der Allgemeinen Gewerbe-Ordnung vom 17. Januar 1845. und die dieselbe abändernden und ergänzenden Vorschriften Anwendung.

§. 21.

Alle diesem Gesetze zuwiderlaufenden Bestimmungen der Provinzial-Berg-Ordnungen und der allgemeinen Landesgesetze treten außer Kraft.

§. 17.

Górale, którzy albo właścicieli kopalń, ich zastępców albo władzę do pewnych uczynków albo koncessyi przez to nakłonić się starają, iż wstrzymanie albo ustanie pracy przy pojedynczych albo kilku kopalniach umawiają albo do takiéj umowy innych wzywają, mają więzieniem aż do jednego roku być karani.

§. 18.

Górale, którzy bez prawnych przyczyn samowolnie pracę opuszczają, albo od swéj pracy się usuwają, albo się grubego nieposłuszeństwa albo trwałéj uporczywości stali winnymi, karą pieniężną aż do dwudziestu talarów albo stosunkową karą więzienia karani być mają.

§. 19.

Na mocy §§. 7. 8. 15. i 18. ustanowione kary pieniężne wpływają do oznaczonéj w §. 14. kasy towarzystwa górali.

§. 20.

Do stosunku służbowego robotników przy hutach, które pod dozorem władzy górniczéj stoją, znajdują §§. 2. aż do 7. i 10. aż do 19. niniejszéj ustawy, przy hutach, gdzie to nie ma miejsca, postanowienia powszechnéj ordynacyi procederowéj z dnia 17. Stycznia 1845. i takową zmieniające i uzupełniające przepisy zastósowanie.

§. 21.

Wszystkie tejże ustawie przeciwne postanowienia prowincyalnych regulaminów górniczych i powszechnych praw krajowych tracą moc obowięzującą.

Die Statuten der auf Grund des Gesetzes vom 10. April 1854., betreffend die Vereinigung der Berg-, Hütten-, Salinen- und Aufbereitungs-Arbeiter in Knappschaften (Gesetz-Sammlung S. 211.), gebildeten Knappschafts-Vereine sind mit den Bestimmungen dieses Gesetzes in Uebereinstimmung zu bringen.

§. 22.

Mit der Ausführung dieses Gesetzes ist der Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten beauftragt.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 21. Mai 1860.

(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Fürst zu Hohenzollern-Sigmaringen. v. Auerswald. v. d. Heydt. Simons. v. Schleinitz. v. Patow. Gr. v. Pückler. v. Bethmann-Hollweg. Gr. v. Schwerin. v. Roon.

Statuta towarzystw górali, utworzonych na mocy ustawy z dnia 10. Kwietnia 1854., tyczącéj się połączenia górniczych, hutowych, salinowych i przysposobiących robotników do towarzystw górali (Zbiór praw str. 211) mają stać się zgodnymi z postanowieniami niniejszéj ustawy.

§. 22.

Minister handlu, przemysłu i robót publicznych ma polecenie niniejszą ustawę we wykonanie wprowadzić.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 21. Maja 1860.

(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Xiążę w Hohenzollern-Sigmaryngen. Auerswald. von der Heydt. Simons. Schleinitz. Patow. Hr. Pueckler. Bethmann-Hollweg. Hr. Schwerin. Roon.

(Nr. 5224.) Gesetz, betreffend die Aufhebung der in bergamtlichen Verwaltungs-Angelegenheiten zu entrichtenden Gebühren und Sporteln. Vom 21. Mai 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent,

verordnen, mit Zustimmung beider Häuser des Landtages der Monarchie, für den ganzen Umfang der Monarchie, mit Ausschluß der linksrheinischen Landestheile, was folgt:

(No. 5224.) Ustawa, tycząca się zniesienia należytości i szportli, które w górniczo-urzędowych sprawach administracyjnych opłacane być mają. Z dnia 21. Maja 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent,

stanowimy, z przyzwoleniem obu Domów Sejmu Monarchii, dla całego obszaru Monarchii, z wyłączeniem na lewym brzegu Renu położonych części kraju, co następuje:

Die nach den Provinzial-Berg-Ordnungen, sowie nach den Sporteltax-Ordnungen, beziehungsweise für den Bergamtsbezirk Siegen vom 11. November 1829. und für den vormaligen Bergamtsbezirk Ibbenbüren vom 4. März 1838. in bergamtlichen Verwaltungs-Angelegenheiten an die Königlichen Bergämter zu entrichtenden Gebühren und Sporteln werden vom 1. Juli 1860. ab nicht weiter erhoben.

Należytości i szportle, które według prowincyalnych górniczych regulaminów, jako też według szportlowych regulaminów taxacyinych, odnośnie dla górniczego obwodu urzędowego Siegen z dnia 11. Listopada 1829. i dla niegdyś górniczego obwodu urzędowego Ibbenbueren z dnia 4. Marca 1838. w górniczo-urzędowych sprawach administracyinych do Królewskich urzędów górniczych opłacane być mają, od dnia 1. Lipca 1860. już nadal się nie pobierają.

In den Bestimmungen über den Ansatz und die Erhebung der Kosten für Geschäfte bei dem Berg-Gegen- und Hypothekenbuch und für Handlungen der freiwilligen Gerichtsbarkeit wird durch das gegenwärtige Gesetz nichts geändert.

W postanowieniach względem umieszczenia i pobierania kosztów za czynności przy górniczéj przeciw i xięgi hipotecznéj i za czynności dobrowolnéj jurysdykcyi niniejszą ustawą nic się nie zmienia.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Gegeben Berlin, den 21. Mai 1860.

Dan w Berlinie, dnia 21. Maja 1860.

(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Fürst zu Hohenzollern-Sigmaringen. v. Auerswald. v. d. Heydt. Simons. v. Schleinitz. v. Patow. Gr. v. Pückler. v. Bethmann-Hollweg. Gr. v. Schwerin. v. Roon.

(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Xiążę w Hohenzollern-Sigmaryngen. Auerswald. von der Heydt. Simons. Schleinitz. Patow. Hr. Pueckler. Bethmann-Hollweg. Hr. Schwerin. Roon.

(Nr. 5225.) Allerhöchster Erlaß vom 16. April 1860., betreffend die Verleihung der fiskalischen Vorrechte für den Bau und die Unterhaltung der Straße von der Breslau-Glatzer Staats-Chaussee in Diersdorf, Kreises Nimptsch, über Kunsdorf, Sacrau, Töpliwoda, Alt-Heinrichau nach Kloster Heinrichau, Kreises Münsterberg, im Anschlusse an die Strehlen-Münsterberg-Patschkauer Aktien-Chaussee.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Ausbau der die Kreise Nimptsch und Münsterberg im Regierungsbezirk Breslau durchschneidenden Straße von der Breslau-Glatzer Staats-Chaussee in Diersdorf, Kreises Nimptsch, über Kunsdorf, Sacrau, Töpliwoda, Alt-Heinrichau nach Kloster Heinrichau, Kreises Münsterberg, im Anschluß an die Strehlen-Münsterberg-Patschkauer Aktien-Chaussee genehmigt habe, verleihe Ich hierdurch den Kreisen Nimptsch und Münsterberg, einem jeden für die in seinen Grenzen belegenen Wegestrecken, das Expropriationsrecht für die zu der Chaussee erforderlichen Grundstücke, imgleichen das Recht zur Entnahme der Chausseebau- und Unterhaltungs-Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats-Chausseen bestehenden Vorschriften, in Bezug auf diese Straße. Zugleich will Ich den gedachten Kreisen gegen Uebernahme der künftigen chausseemäßigen Unterhaltung der Straße das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes nach den Bestimmungen des für die Staats-Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld-Tarifs, einschließlich der in demselben enthaltenen Bestimmungen über die Befreiungen, sowie der sonstigen die Erhebung betreffenden zusätzlichen Vorschriften, wie diese Bestimmungen auf den Staats-Chausseen von Ihnen angewendet werden, hierdurch verleihen. Auch sollen die dem Chausseegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei-Vergehen auf die gedachte Straße zur Anwendung kommen.

(No. 5225.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 16. Kwietnia 1860., tyczące się nadania praw fiskalnych dla budowy i utrzymywania drogi od Wrocławsko-Głackiéj Rządowéj drogi żwirowéj w Diersdorf, powiatu Nimptsch, przez Kunsdorf, Sakrau, Toepliwoda, Alt-Heinrichau do klasztoru Heinrichau powiatu Muensterberg, w połączeniu do Strehlen-Muensterberg-Patschkauskiéj akcyinéj drogi żwirowéj.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z dn. dzisiajszego wybudowanie drogi powiatowéj Nimptsch i Muensterberg w obwodzie regencyinym Wrocławia przecinającéj od Wrocławsko-Głackiéj Rządowéj drogi żwirowéj w Diersdorf, powiatu Nimptsch, przez Kunsdorf, Sakrau, Toepliwoda, Alt-Heinrichau do klasztoru Heinrichau, powiatu Muensterberg, w połączeniu do Strehlen - Muensterberg-Patschkauskiéj akcyinéj drogi żwirowéj, nadaję niniejszém powiatom Nimptsch i Muensterberg, każdemu dla przestrzeni dróg w swoim obwodzie położonych prawo expropryacyi dla gruntów potrzebnych na drogi żwirowe, również prawo wybierania materyałów do budowania i utrzymywania dróg żwirowych, według przepisów istnących dla Rządowych dróg żwirowych co do tejże drogi. Nadaję zarazem rzeczonym powiatom za przyjęciem przyszłego utrzymywania dróg żwirowych, prawo pobierania drogowego według postanowień taryfy drogowego za każdą razą ważnéj dla Rządowych dróg żwirowych, włącznie zawartych w takowéj postanowień względem uwolnień, jako też innych pobierania dotyczących się dodatkowych przepisów, jak przepisy te przez WPanów na Rządowych drogach żwirowych zastósowane bywają. Również dodatkowe postanowienia taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń przeciw policyi drogowéj do rzeczonéj drogi zastósowanie znajdować mają.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 16. April 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs:

Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

v. d. Heydt. v. Patow.

An den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Berlin, dnia 16. Kwietnia 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

von der Heydt. Patow.

Do Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

(Nr. 5226.) Allerhöchster Erlaß vom 30. April 1860., betreffend die Verleihung der fiskalischen Vorrechte für den Bau und die Unterhaltung der Gemeinde-Chaussee von Mensguth nach Passenheim, im Kreise Ortelsburg, Regierungsbezirks Königsberg.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Bau einer Chaussee von Mensguth nach Passenheim, im Kreise Ortelsburg, Regierungsbezirks Königsberg, durch die Stadt Passenheim genehmigt habe, verleihe Ich hierdurch der Stadt Passenheim das Expropriationsrecht für die zu dieser Chaussee erforderlichen Grundstücke, imgleichen das Recht zur Entnahme der Chausseebau-Materialien, desgleichen dem Kreise Ortelsburg das Recht zur Entnahme der Chaussee-Unterhaltungs-Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats-Chausseen bestehenden Vor-

(No. 5226.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 30. Kwietnia 1860., tyczące się nadania praw fiskalnych dla budowania i utrzymywania gminnéj drogi żwirowéj od Mensguth do Passenheim, w powiecie Ortelsburg, obwodu regencyinego Królewca.

Potwierdziwszy rozporządzeniem Mojém z dn. dzisiajszego budowę drogi żwirowéj od Mensguth do Passenheim, w powiecie Ortelsburg, obwodu regencyinego Królewca przez miasto Passenheim, nadaję niniejszém miastu Passenheim prawo expropryacyi dla gruntów potrzebnych do tejże drogi żwirowéj, również prawo wybierania materyałów do budowania drogi żwirowéj, także powiatowi Ortelsburg prawo do wybierania materyałów do utrzymywania drogi żwirowéj, według przepisów istnących dla Rządowych dróg żwirowych, co do tejże

schriften, in Bezug auf diese Straße. Zugleich will Ich dem Kreise Ortelsburg gegen Uebernahme der künftigen chausseemäßigen Unterhaltung der Straße das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes nach den Bestimmungen des für die Staats-Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld-Tarifs, einschließlich der in demselben enthaltenen Bestimmungen über die Befreiungen, sowie der sonstigen die Erhebung betreffenden zusätzlichen Vorschriften, wie diese Bestimmungen auf den Staats-Chausseen von Ihnen angewendet werden, hierdurch verleihen. Auch sollen die dem Chausseegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei-Vergehen auf die gedachte Straße zur Anwendung kommen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 30. April 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs:

Wilhelm, Prinz von Preußen,
Regent.

v. d. Heydt. v. Patow.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

drogi. Nadaję zarazem powiatowi Ortelsburg za przyjęciem przyszłego utrzymywania drogi żwirowéj prawo do pobierania drogowego według postanowień taryfy drogowego za każdą razą ważnéj dla Rządowych dróg żwirowych, włącznie zawartych w takowéj postanowień względem uwolnień, jako też innych pobierania dotyczących się dodatkowych przepisów, jak postanowienia te na Rządowych drogach żwirowych przez WPanów zastósowane bywają. Również dodatkowe postanowienia do taryfy drogowego z dnia 29. Lutego 1840. względem przekroczeń przeciw policyi drogowéj do rzeczonéj drogi zastósowanie znajdować mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Berlin, dnia 30. Kwietnia 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

Wilhelm, Xiążę Pruski,
Regent.

von der Heydt. Patow.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).